

ארד מדבר. איש אינו יודע היכן הכירו השניים, אך לכל היה ברור ששפיר חיבב חוב לארד.

כשמונה שפיר למפכ"ל, היה המינוי הראשון שלו הפקדת אריה אור על תפרי קיד של דובר המישטרה. ארד קיבל חופר שה ללא-תשלום מעיתונו, גוייס למישטרה וקיבל דרגת סגן-ניצב. שוב עשה זאת שפיר בצורה גסה. הדובר הקודם של המישטרה, ברוך לשם, שמע על הדחתו בשידור ברדיו.

אסיבת-העיתונאים הראשונה שאותה ערך שפיר לכתבים לענייני מישטרה כימעט והסתיימה בשערוריה. שפיר הודיע בתחילת מסיבת-העיתונאים שכל מה שייאמר בה הוא „אוף דה רקורד“ — לא לפירסום. העיתונאים התמרמרו והודיעו שהם יעזבו את המסיבה. שפיר נכנע ופתח את אשר נאמר במסיבת-העיתונאים זו לפירסום, אך לא יכול היה להתאפק ובסיימה של מסיבת-העיתונאים נזף במשתתפים בה על כך שהם לא נשמעים למפכ"ל. פרט מעניין: שפיר לא אמר שום דבר חדש במסיבת-העיתונאים הראשונה שלו.

מאז היו יחסי העיתונאים עם שפיר-ארד מתוחים למדי. העיתונאים מנסים עד כמה שיותר להימנע מלהודקק לשירותיו של ארד, ממעטים לראיין את המפכ"ל או לצאת עימו לספורים. פניות העיתונאים נעשות לדוברים המחזויים או לדובר שר-הפנים, יצחק אגסי.

כתבים מטעם

ושוחד

שפיר וארד החליטו לקבוע נוהל חוקי לגבי הכתבים לענייני מישטרה. יתכן וארד, שהבחין בניכור בין המפכ"ל שלו לבין אנשי המעצמה השבוי עית, רצה, בעזרת נוהל חדש זה, לקרב את המפכ"ל לעיתונאים. אולם מטרתו של שפיר עצמו, שניסח יחד עם ארד את הנוהל החדש, היתה ברורה לחלוטין: להפוך את כל כתבי העיתונאים לענייני מישטרה למשרתים של המטה-הארצי, לי מודיעים של המישטרה, ואף לקבוע שורה של עונשים לאותם שייפרו את הנוהל.

לעיתונאים שסיכמו ללכת בתלם הצינו שפיר וארד מערכת של הטבות, שבכל מדינה אחרת היו רואים בה כימעט שוחד גלוי.

כמו שנהוג בצה"ל, החליט שפיר לקבוע מושג של כתבים „מואמנים“ לענייני מישטרה. המישטרה תחליט איזה כתב יהיה רשאי לעסוק בסיקור הנושאים הפוליטיים, כשהיא משאירה את המילה האחרונה בבחירת הכתב לה עצמה, ולא למערכת העיתון.

בפתח מיסמך „נוהל האמנת הכתבים לענייני מישטרה“ מסבירים שפיר וארד את כוונתם בכתיבת הנוהל, תוך כדי נזיפה מוסוות ברמת-הדיווח של העיתונאים הר יום: „לשפר את שיתוף הפעולה עם העיתונות, לפתח יחסי אמון, ולהעלות את רמת הסיקור של העניינים שבטיפולו של מישטרה“.

ראש אגף המישטרה מרקוביץ ומפכ"ל שפיר הפקיד הקליט בהסתר את הממונה עליו

על עונשים אלה יכולה כמובן ועדת-ההיגוי לערער בפני המפכ"ל, אבל שוב, החלטתו של המפכ"ל היא סופית.

עיתונאי מסייע

למישטרה

ארד מפרט במיסמך את הסוכריות שהוא מוכן לתת לעיתונאים המואמנים שלו. חלקן מעוררות גיחוך. רוב הזכויות, שאותן מוכן דובר-המישטרה להעניק לעיתונאים, הן בדיוק הדברים שעבורם הוא מקבל משכורת מקופת המדינה: „דובר מישטרה-ישראל ודוברי המחוזות והמ-

לפסול כל עיתונאי שהיו לו בעבר עבירות פליליות, וזאת בנוסף לדרישת הסיווג הביטחוני המזורה.

אולם בכך לא תמה דרך יסוריו של הכתב הרוצה לעסוק במיקצועו. „עם אישור מועמדותו יינתן לו עותק נוהל זה, והוא ייתחייב בכתב לקיימו. אחרי החתימה הוא יקבל תעודה של כתב לענייני מישטרה.“ במקרים בהם יחליט הדובר שכתב אינו מוצא-חן בעיניו, והכתב יתקש, יהיה הייב הדובר למסור את נימוקי דחיית הבקשה לוועדת-ההיגוי. הוועדה יכולה, אמנם, להחליט שהדובר נהג בשרירות-לב ולערער על החלטתו שלו לפני המפכ"ל, אך „החלטת המפכ"ל תהיה סופית.“

ישראל, יושב-ראש ועדת העורכים של העיתונים היומיים, יושב-ראש התא הארצי של הכתבים לענייני מישטרה ודובר המישטרה אריה ארד.

אולם, עליפי הכתוב בנוהל תהיה ועדת-ההיגוי זו נטולת שיניים לחלוטין. כל אחת מהחלטותיה תצטרך לקבל את אישורו הסופי של המפכ"ל, ושפיר יוכל לבטל כל החלטה של ועדת-ההיגוי.

„האמנת כתב לענייני מישטרה תוענק רק על סמך פניה של מערכת העיתון שבו מועסק העיתונאי ועל דעת אגודת-העיתונאים. האמנה תוענק עליפי שיקול דעתו של דובר מישטרה-ישראל. במיסגרת שר-

הרצל שפיר דורש מהעיתונאים לענייני מישטרה להפוך מודיעים שלו, להימנע

מפירסום חומר בלתי-רצוי, ומאיים עליהם בעונשים אם לא ימלאו הוראות אלה.

תמורת זאת הוא מוכן לתת להם להשתמש ברכב מישטרה, ארוחות

ולינוח על-חשבון המישטרה וכניסה חופשית למקומות שונים

חבים המוסמכים ישתפו פעולה עם הכתבים לענייני מישטרה באמצעות תידרוכים, ביקורים ופגישות עם גורמי מישטרה.“

הדובר אף מבטיח לתת „במידת הצורך“ הסבר אקטואלי על פעילות המישטרה, סיורים והשתלמויות. לפעמים יואיל גם המפכ"ל עצמו לפגוש בעיתונאים. כמייבן מבטיח הדובר שהחומר המישטרהי שיותר לפירסום יועבר לכל הכתבים בו בזמן ובאותו האופן „במידת האפשר.“

לעומת זאת דורשת המישטרה מהכתבים את שלוש הדרישות השערוריותיות ביותר שהועלו אי-פעם כלפי עיתונאים: „כתב (המשך בעמוד 44)

על הכתבים שיסרבו לשתף פעולה עם המישטרה יוטלו עונשים. העונשים יוטלו, עליפי הנוהל הכתוב, במקרים באים: „הפר כתב הוראה מוראת הנוהל; מעל באמון, מעילה שהסבה או עלולה היתה להסב נזק לשלום הציבור ולביטחונו או ללוחמה בפשיעה, הורשע בעבירה שיש עימה קלון או ששונה סיווגו הביטחוני; השתמש לרעה בתעודת כתב לענייני מישטרה.“

במיקרה כזה רשאי דובר המישטרה להטיל עליו את העונשים הבאים: „להביע צער; להזהיר אותו; להשעות את האמנה שלו לשישה חודשים; לבטל את האמנה שלו כליל.“

קוליו יביא דובר מישטרה-ישראל בחשבון את מידת התאמתו של הכתב לענייני מישטרה מנקודת ראותה של המישטרה, ובלבד שלא הורשע בעבר בעבירה שיש עימה קלון ושאושר בסיווג ביטחוני כמי קיבל במישטרה לגבי קצינים.“

דרישות

ביטחוניות

עימי ההצעה יוכל הדובר לה- אינו מתאים לתפקיד. כן תוכל המישטרה